

(سرمقاله)

تحلیل مقاله‌های دریافتی «فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری» از آغاز سال ۱۳۹۳ تا پایان سال ۱۳۹۵

دکتر داریوش فرهود
سر دبیر

فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری از سال ۱۳۸۵، با هدف اعتلای اخلاق در عرصه علوم و فناوری و به‌عنوان یک مجله علمی/پژوهشی و با صاحب امتیازی انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری، فعالیت خود را آغاز کرده است. طی این سال‌ها مقاله‌های بسیاری، اخلاق را در حوزه‌های علمی مختلف همچون: پزشکی و زیستی، روانشناختی، اجتماعی، فلسفی، فنی/مهندسی، زیست محیطی و اقتصادی، مورد بحث و کنکاش قرار داده‌اند. با توجه به اینکه مروری کوتاه بر فعالیت‌های سالانه فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری می‌تواند چشم‌اندازی گسترده‌تر از فعالیت‌های این فصلنامه در اختیار مدیران و دست‌اندرکاران فصلنامه، پژوهشگران حوزه اخلاق و خوانندگان این مجله قرار دهد، ضرورت دارد تعداد مقاله‌های دریافتی و منتشر شده در سال ۱۳۹۵ مورد تحلیل قرار گیرد. در کنار آن، در سرمقاله حاضر تمامی فرآیند انتشار مقالات در سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۵ مورد مقایسه قرار می‌گیرد.

در سال ۱۳۹۵، تعداد کل مقالات دریافتی ۱۳۶ مقاله از ۴۴ دانشگاه کشور بوده است، که مقصود دانشگاه‌های نویسندگان مسئول است (جدول ۱). بالاترین تعداد مقالات دریافتی به ترتیب از دانشگاه‌های استان‌های تهران، خراسان رضوی، آذربایجان غربی و فارس بوده‌اند (نگاره ۱). همچنین، در نگاره شماره ۲ تعداد انواع مقالات پذیرش شده در سال ۱۳۹۵ به نمایش درآمده است که نشان می‌دهد بیشترین میزان مقالات پذیرفته شده به ترتیب شامل: مقالات پژوهشی، مروری، مقالات کوتاه و نامه به سردبیر بوده است. برای ارزیابی عملکرد فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری ضرورت دارد فعالیت‌های سالانه این فصلنامه با یکدیگر مقایسه شوند. از این روی، در نگاره شماره ۳، تعداد کل مقالات منتشر شده در سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۵ بر اساس فراوانی دریافت، پذیرش و رد مقایسه و به نمایش گذاشته است.

جدول ۱. فراوانی مقالات دریافتی، پذیرش شده و رد شده

در فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری در سال ۱۳۹۵

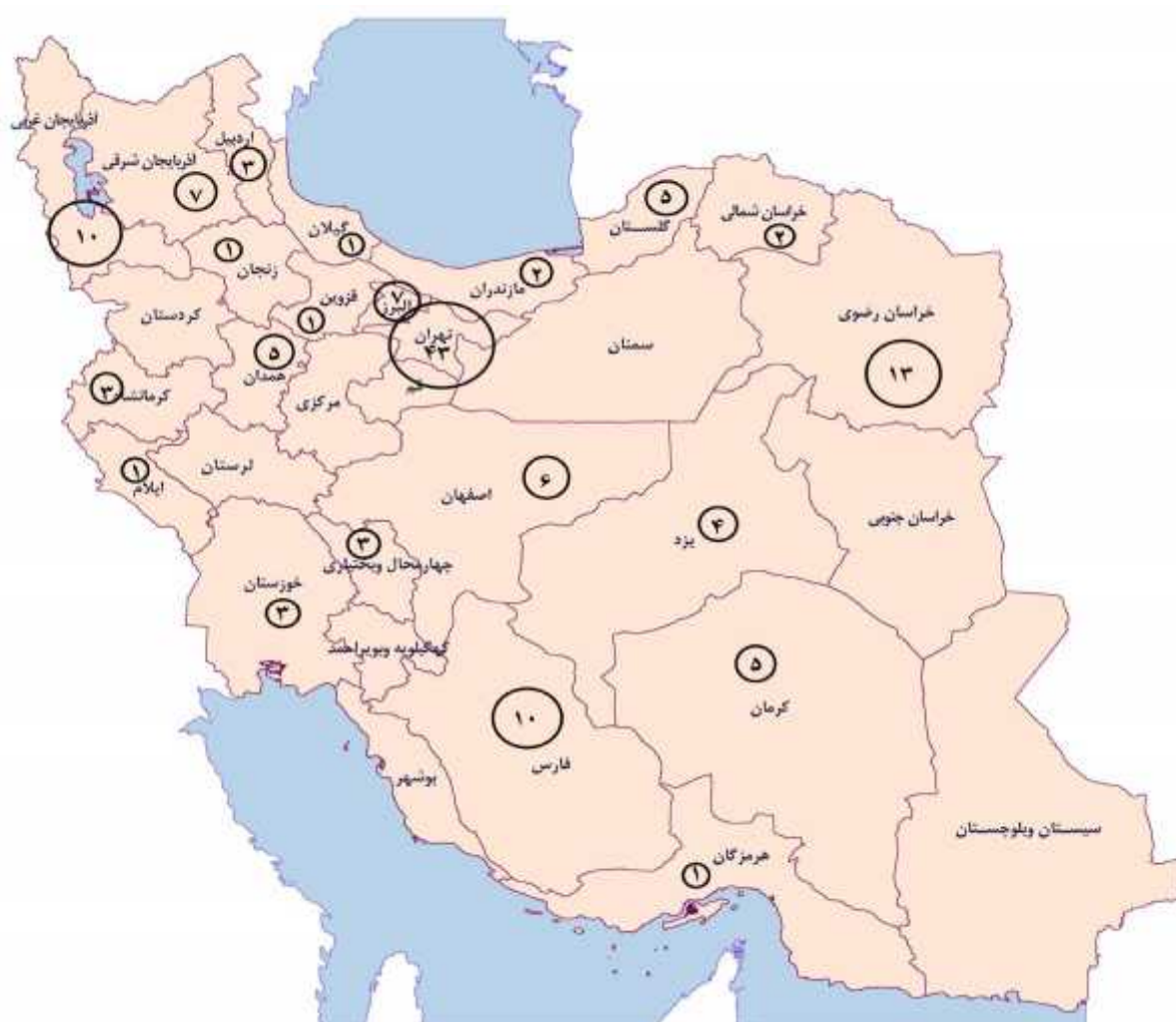
نام دانشگاه	مقالات دریافتی	مقالات پذیرش شده	مقالات رد شده
۱ دانشگاه ارومیه	۱۰	۱۰	-
۲ دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل	۳	۱	۲
۳ دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردکان	۳	۱	۲
۴ دانشگاه آزاد اسلامی واحد بناب	۲	-	۲
۵ دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندر گز	۱	-	۱
۶ دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندر عباس	۱	۱	-
۷ دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز	۲	۱	۱
۸ دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق	۳	۲	۱
۹ دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز	۳	۲	۱
۱۰ دانشگاه آزاد واحد چالوس	۲	۲	-

۱	۲	۳	دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان اصفهان	۱۱
-	۱	۱	دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت	۱۲
-	۱	۱	دانشگاه آزاد اسلامی واحد رفسنجان	۱۳
۱	۲	۳	دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد	۱۴
۲	۸	۱۰	دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز	۱۵
۲	۵	۷	دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات	۱۶
-	۱	۱	دانشگاه آزاد اسلامی واحد علی آباد کتول	۱۷
۲	۱	۳	دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج	۱۸
۱	۱	۲	دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان	۱۹
۱	۲	۳	دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه	۲۰
۱	۲	۳	دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد	۲۱
-	۱	۱	دانشگاه آزاد اسلامی واحد ملایر	۲۲
-	۱	۱	دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد	۲۳
-	۳	۳	دانشگاه اصفهان	۲۴
۱	۲	۳	دانشگاه الزهرا	۲۵
-	۱	۱	دانشگاه ایلام	۲۶
-	۲	۲	دانشگاه بجنورد	۲۷
۱	۳	۴	دانشگاه بوعلی سینا همدان	۲۸
-	۱	۱	دانشگاه بین المللی امام خمینی	۲۹
-	۱	۱	دانشگاه پردیس تهران قم	۳۰
۲	۴	۷	دانشگاه پیام نور تهران	۳۱
۱	۴	۵	دانشگاه تربیت مدرس	۳۲
-	۱	۱	دانشگاه حضرت معصومه	۳۳
۱	۳	۴	دانشگاه خوارزمی	۳۴
-	۱	۱	دانشگاه زنجان	۳۵
۴	-	۴	دانشگاه سبزوار	۳۶
۱	۵	۶	دانشگاه شهید بهشتی	۳۷
۲	۱	۳	دانشگاه شهید چمران اهواز	۳۸
-	۳	۳	دانشگاه شهید مدنی آذربایجان	۳۹
۳	۲	۵	دانشگاه علامه طباطبایی	۴۰
-	۳	۳	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان	۴۱
۲	۳	۶	دانشگاه فردوسی مشهد	۴۲
-	۲	۲	دانشگاه محقق اردبیلی	۴۳
-	۲	۲	دانشگاه ولی عصر رفسنجان	۴۴
۴۱	۹۵	۱۳۶	تعداد کل	

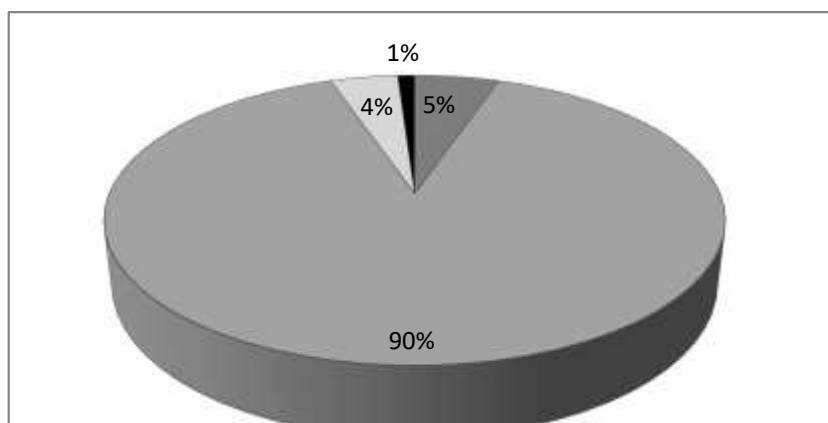
فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، برای داوری مقالات از صاحب‌نظران به‌نام در حوزه اخلاق و نویسندگان مجرب فصلنامه یاری می‌گیرد و شیوه ارزیابی بی‌نام (هم برای داور و هم نویسنده) را به‌کار می‌بندد تا اصل اخلاقی عدالت رعایت شود و سوگیری در بررسی مقالات به پایین‌ترین میزان کاهش یابد.

مهم‌ترین علل رد مقالات در فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری شامل مواردی چون: ناتوانی در تبیین و تحلیل موضوعات اخلاقی، نواقص موجود در روش تحقیق، استفاده از روش‌های نادرست تجزیه و تحلیل آماری، مشکلات گسترده در ساخت‌دهی مقاله و البته پلجریسم می‌باشد.

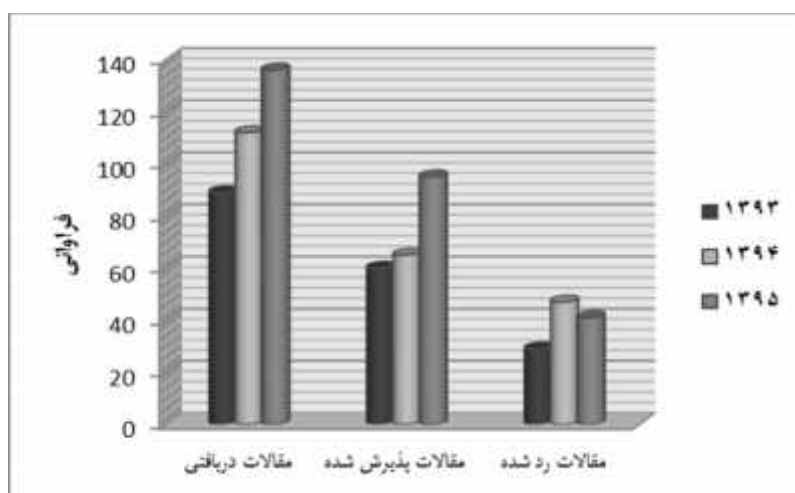
در طول سال‌های گذشته، مواردی از پلجریسم کشف شده است و براساس سیاست‌های فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری با هریک از موارد برخورد لازم صورت گرفته است. بدین ترتیب که، چنانچه در یک مقاله مصادیق جزئی و محدودی از پلجریسم مشاهده شود به نویسنده فرصتی دوباره برای اصلاح مقاله داده می‌شود. در مقابل اگر مقاله حاوی موارد متعدد و گسترده‌ای از مصادیق پلجریسم باشد، توسط شورای سردبیری رد می‌شود. در نگاره ۴، نرخ کلی رد و پذیرش مقالات در سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۵ ارائه شده است.

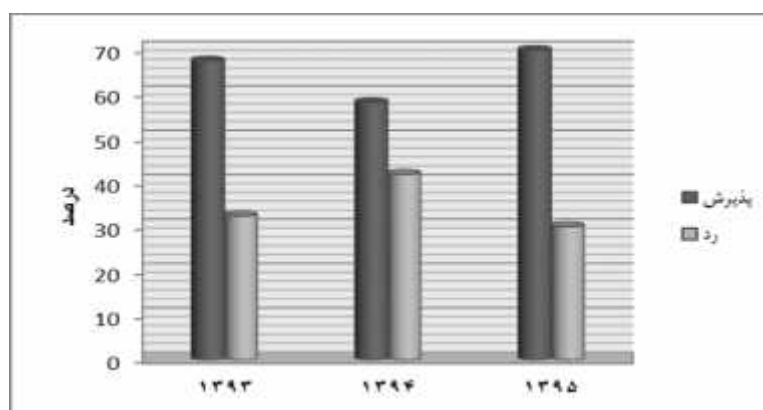
نگاره ۱. مقایسه استان‌های کشور بر اساس مقالات ارسالی
به فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری در سال ۱۳۹۵

نگاره ۲. مقایسه انواع مقالات پذیرش شده در سال ۱۳۹۵

نگاره ۳. مقایسه فراوانی تعداد کل مقالات دریافتی، پذیرش شده و رد شده در سال‌های ۱۳۹۳ - ۱۳۹۵

نگاره ۴. نرخ کلی رد و پذیرش مقاله‌ها در سال‌های ۱۳۹۳ - ۱۳۹۵